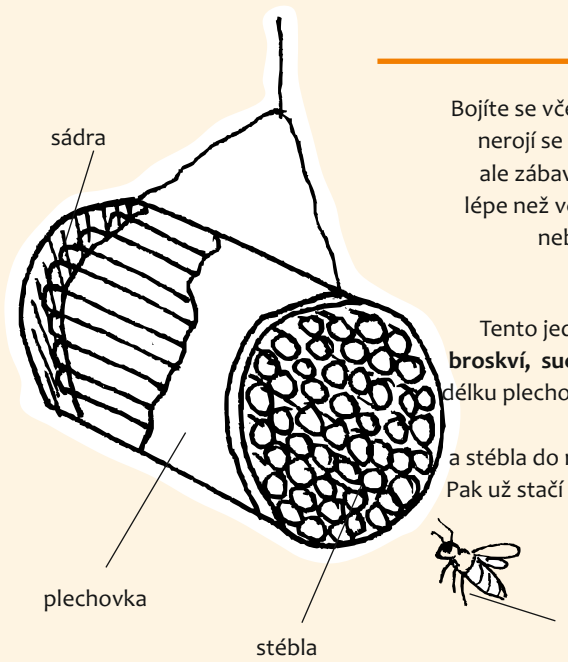
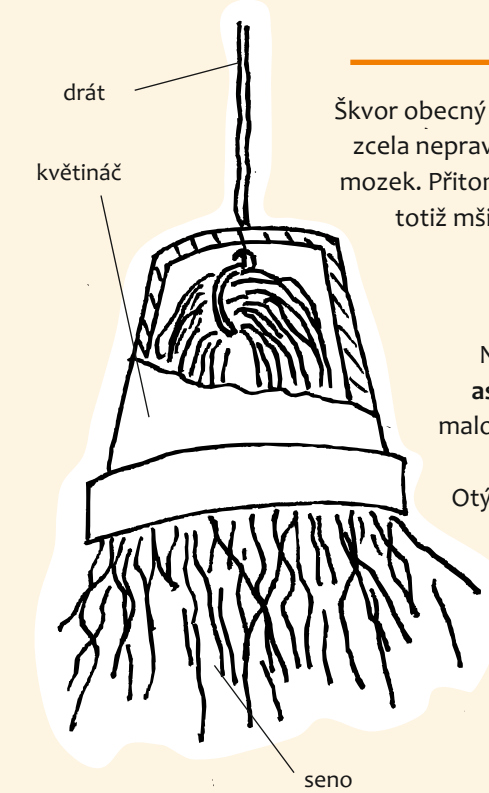




VČELÍ DŮM

Bojíte se včel? Pořídte si včely samotářky, ty žihadla nedávají, nerojí se a jsou mírumilovné. Pravda, med od nich nebude, ale zábava s nimi je. A opylovat vaši zahrádku budou umět lépe než včely medonosné. Ty se vám s vaší jablůnkou párat nebudou, mají v oblíbenějších zdrojích. Zato samotářky, ty jsou opravdu poctivé opylovačky.

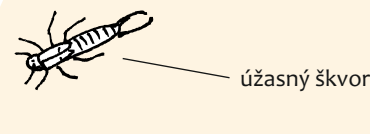
Tento jednoduchý hmyzí domek si vyrobte z **plechovky od broskví, suchých stébel rákosu a sádry**. Stébla nastříhejte na délku plechovky, na dno plechovky nalijte asi do výšky 1 cm ve vodě rozmíchanou sádku a stébla do ní napíchejte. Pracujte rychle, než sádru ztvrdne... Pak už stačí domek umístit někam **na výslunné místo, tak aby do něj nepršelo**. Úspěch je zaručen!



ŠKVOROVNÍK

Škvor obecný je především mezi dětmi opředen hrůzostrašnými, zcela nepravdivými legendami o tom, jak leze do uší a vykusuje mozek. Přitom je zcela neškodný, dokonce je užitečný. Likviduje totiž mšice, a tak je v zahradě vítaným sousedem. Postavte mu jako odškodnění za šíření pověr aspoň obydlí. Je to jednoduché, levné a rychlé.

Na tento škvorovnick stačí starý **květináč o průměru aspoň 8 cm, kousek drátu a seno**. Je to jednoduché: malou otýpku sena svažte uprostřed drátem a pak drát prostrčte zevnitř dírkou ve dně květináče. Otýpku vtáhněte dovnitř, a je to. **Škvorovnick zavěste na větev stromu či keře tak, aby se něčeho dotýkal, třeba kmene**. Jinak se tam škvorům líbit nebude a nebude.



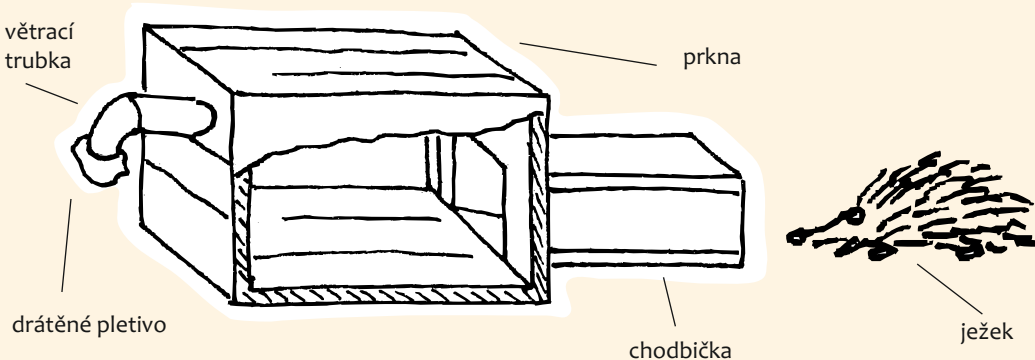
JEŽKOVNÍK

Ježci běžně žijí ve městech a po nocích hledají něco k snědku. Nejsou to ale jablka a hrušky, jak se traduje, ale hmyz, žížaly, brouci a podobně. Jsou to hmyzožravci. Ovoce ježci nemají rádi a nejedí ho. Když se vám ježek zabydlí na zahradě, máte o nočního pomocníka na záhonech postaráno. A taky jsou tihle bodlináči celkem roztomilí, že?

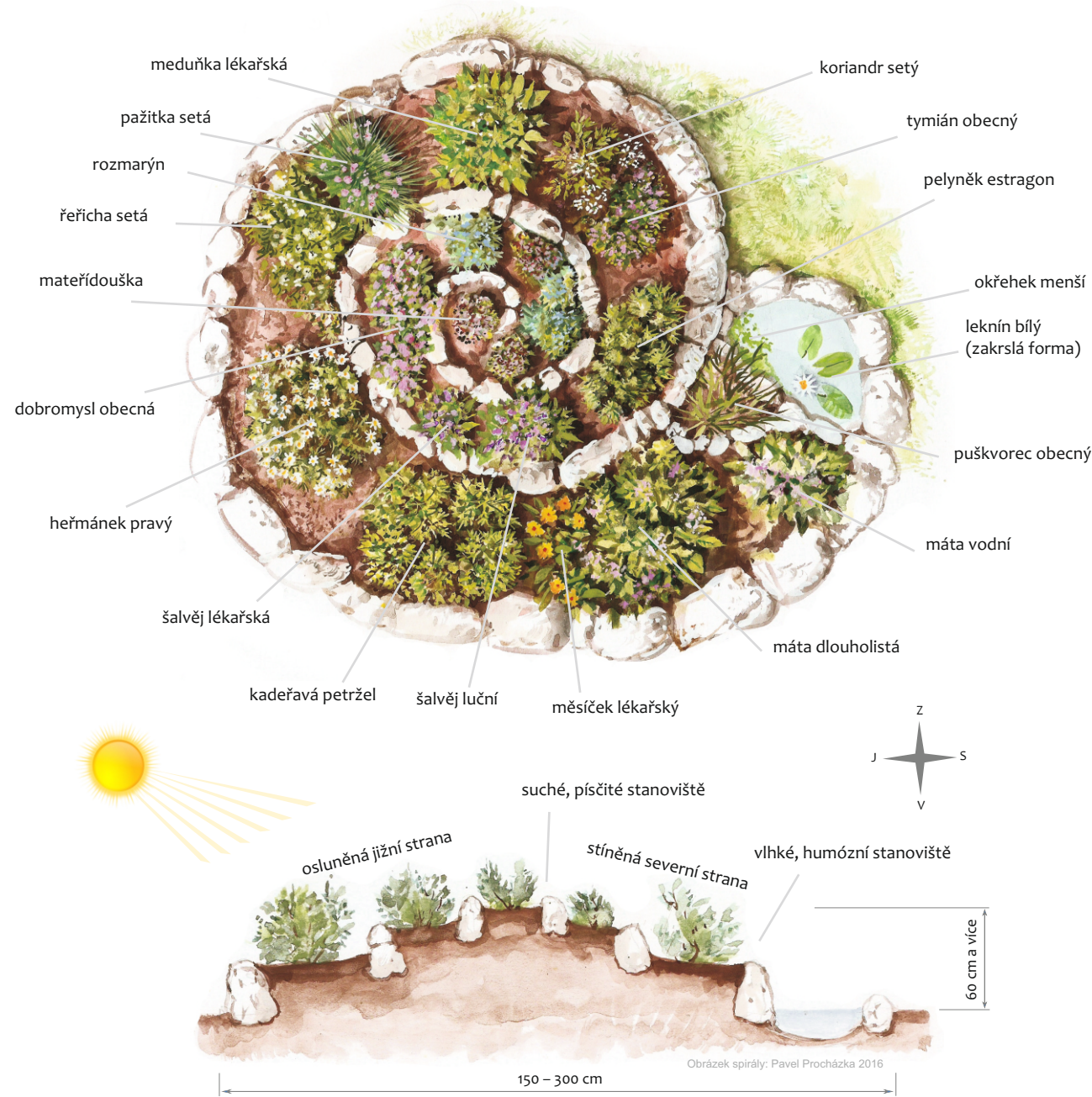
Vnitřní rozměry: (v) 30 × (š) 40–50 × (h) 30 cm

Tunýlek: délka 60 cm, vnitřní rozměr 14 cm

Umístění: V klidné části zahrady do stínu pod větvě a listů, je dobré ho z části zapustit do země. Dovnitř dejte trochu suchého listů a sena. Trubka slouží jako větrání, uzavřete ji pletivem. Na jaře je třeba budku opatrně vyčistit. Podstrojovat můžete ježkovi syrovým mase nebo granulami pro psy, ... ale s mírou.



6 tipů jak dostat více života DO ZAHRADY



BYLINKOVÁ SPIRÁLA

Spirála je kromě užitku pro nás, lidi, velmi užitečná i pro život v zahradě. Na spirále často něco kvete, a tím je zdrojem potravy pro nejrůznější hmyz. Ve stěnách si rády dělají hnízda ještěrky, které pak můžeme občas pozorovat, jak se vyhřívají na kamenech mezi mateřídouškou. **Dovnitř spirály se dá zabudovat ježkovník nebo čmeláčník.** V jezírku najdou svůj domov různé vodní organismy a chodí z něho pít také ptáci a hmyz. Do vody žáby někdy nakladou vajíčka, případně se u jezírka objeví užovka, a to je teprve něco...

Pro stavbu spirály si vyberte výslunné místo poblíž domu. Nejprve si spirálu vyměřte. Jezírko umístěte na severní straně. Spirála by se měla zvedat k východní straně. Pak odstraňte travní drn – později ho budete potřebovat. Poté vytvořte jezírko buď z plastové folie, koupeneho jezírka nebo použijte třeba maltovník.

Od jezírka začněte stavět suchou zídku z kamení. Na dno se kladou větší kameny a do výšky se velikost zmenšuje. Kameny by se měly nad sebou překrývat – měly by „vázat“, aby stěna byla stabilní. Stěnu stavějte s mírným sklonem dovnitř, aby se neborčila ven. Současně se stavbou stěny spirálu postupně plňte zeminou. Na dno patří odkopané drny trávou dolů, na ně pak dejte různý odpad ze zahrady jako tenké větve, trávu, kůru nebo i noviny či karton. Tato hmota postupně zetlí a vytvoří vrstvu humusu. Na další vrstvu můžete použít méně kvalitní zeminu a na povrch kvalitní půdu. Zeminy dejte dost – postupně sedne. Na vrcholu spirály půdu míchejte s pískem v poměru až 1:1. U jezírka je nejkvalitnější zemina namíchaná s kompostem. Do spár stěn spirály „natlučte“ malé kamínky, stěny se tak zpevní. Nakonec spirálu osadte rostlinami podle jejich nároků na stanoviště, třeba tak, jak je na obrázku.

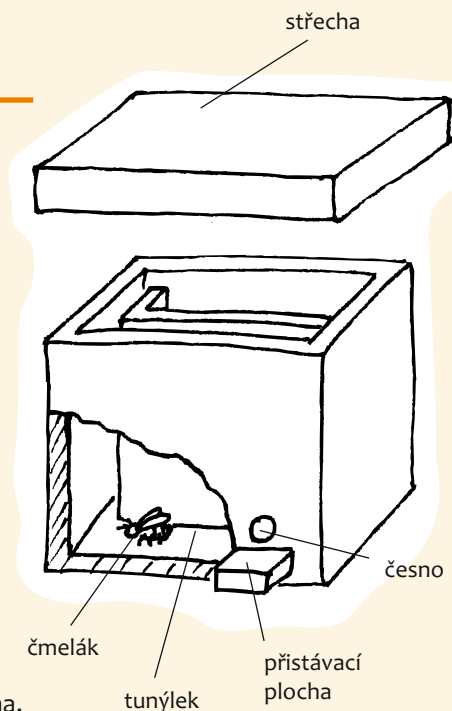
ČMELÁČNÍK

Kdo by neznal čmeláky. Ale víte že jsou v zahradě hodně užiteční. Umějí opylovat květy i za chladu, a ani mírný déšť je nezastaví. Třeba rybíz opylují hlavně čmeláci, kvete totiž časné z jara, když se ještě včely ven neodvažují. Ty vyletují ven až když je nad 12°C. Postavit čmelákům budku stojí zato, i když jim dlouho trvá, než si ji zabydlí.

Vnitřní rozměry: (v) 15–25 × (š) 20–30 × (h) 20–30 cm

Průměr otvoru: 1,8 cm

Umístění: Do trvalého stínu do 50 cm nad zem. Důležitý je vnitřní tunýlek od vchodu okolo stěny až k zadní stěně. Můžete ho vyrobit z prken, jako na obrázku, nebo z elektrikářského husího krku o světlosti 1,8 cm. Kvůli izolaci použijte prkna o síle aspoň 2 cm. Dovnitř vložte do 3/4 krejčovskou vatu nebo suchý mech s trochou listů či jemného sena.



NETOPÝŘÍ BUDKA

Netopýři jsou naši nenápadní sousedé, kteří v noci loví hmyz třeba mezi paneláky na sídlišti. Téměř nepoužívají zrak – mají vlastní metodu jak se v prostoru orientovat. Říká se jí echolokace. Funguje tak, že netopýr vydává ultrazvuk, poslouchá jeho ozvěnu a vyhodnocuje její sílu a směr. To je, co? To kdybychom dokázali...

Vnitřní rozměry: (v) 50 × (š) 30 × (h) 4 cm

Výška spodního otvoru: 1,5 – 3 cm ne víc

Umístění: Na závětrné místo do výšky 3 – 6 m nad zem.

Před budkou by měl být volný prostor a neměla by do ní svítit třeba pouliční lampa. Sílu prken zvolte 1 – 2,5 cm, budku raději nenatírejte barvou, netopýři mají citlivý čich. Použijte třeba lněný olej. Vnitřní stranu zadní stěny budky zdrsňte. Dobré je udělat v ní pilkou zářezy, ať se tam ti drobečkové udrží.



PRO LEPŠÍ POCIT ZE SVÉ ZAHRADY

- nepoužívejte chemii ani minerální hnojiva
- sbírejte dešťovou vodu
- mulčujte a kompostujte
- sázejte trvalky
- část zahrady kosejte jen dvakrát ročně
- mějte rádi hmyz, krtky, ježky, ...
- a spolupracujte s nimi
- neřezte se, pozorujte, kochajte se...